Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/mdJET-J/22
Názov predmetu	Jazyk a etnicita
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Štefan Ižák, PhD. (prednášajúci), prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

priebežné hodnotenie (napr. samostatná práca, test...): 20 %;
záverečná práca: 30 %;
ústna skúška: 50 %;
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Priebežné hodnotenie

priebežné hodnotenie (napr. samostatná práca, test...): 20 %;
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Záverečné hodnotenie

Záverečná práca: 30 %;
ústna skúška: 50 %;
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>

E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

1/ Študent získa detailný prehľad o vzťahu jazyka a etnicity – všeobecne, tak aj v kontexte rady konkrétnych prípadových štúdií. Pozornosť je venovaná vzájomnému vzťahu a previazanosti jazyka a etnicity, odlišnostiam v ponímaní týchto fenoménov na rôznych miestach sveta a ich využitia v rovine schém a teórií identít, etnicity a nacionalizmu. Poslucháč sa zoznámi i s aktuálnou problematikou jazykovej/etnickej asimilácie, resp. revitalizačných snáh. Zmienené tematické okruhy sú detailne dokumentované, interpretované a analyzované na rade konkrétnych príkladov.
2/ Získané vedomosti by mal byť poslucháč schopný komparovať a najmä aktívne používať v kontexte všeobecných etnologických tém i jednotlivých javov s etnojazykovým pozadím;
3/ V danom kontexte budú latentne posilnené jeho profesijné kompetencie;
4/ Dôraz sa bude klásť na schopnosť pracovať s informáciami, využitie odborných znalostí v praxi a prenositeľnosť profesijných kompetencií (najmä v kontexte analytického uvažovania a uvažovania v súvislostiach).

Stručná osnova predmetu

1/ Problémy etnicity a menšinových jazykov – úvod; 2 / Terminológia; schémy; 3 / Etnická identita; faktory a modely etnicity; 4 / Jazyk ako znak etnicity; postoj/vzťah k jazyku; 5 / Etnické a jazykové menšiny a ich miesto v spoločnosti; 6 / Jazyková politika; jazykové plánovanie; 7 / etnicko-jazyková asimilácia versus revitalizácia; 8 / Teória a prax etnicko-jazykovej revitalizácie; 9 / Zákonodarstvo; školstvo; úradný styk; 10 / Školstvo; médiá; 11 / Videoprojekcia k problematike; 12 / Modely etnicko-jazykovej revitalizácie.

Sylabus predmetu

1/ Problémy etnicity a menšinových jazykov – úvod; 2 / Terminológia; schémy; 3 / Etnická identita; faktory a modely etnicity; 4 / Jazyk ako znak etnicity; postoj/vzťah k jazyku; 5 / Etnické a jazykové menšiny a ich miesto v spoločnosti; 6 / Jazyková politika; jazykové plánovanie; 7 / etnicko-jazyková asimilácia versus revitalizácia; 8 / Teória a prax etnicko-jazykovej revitalizácie; 9 / Zákonodarstvo; školstvo; úradný styk; 10 / Školstvo; médiá; 11 / Videoprojekcia k problematike; 12 / Modely etnicko-jazykovej revitalizácie.

Odporúčaná literatúra

ANDERSON, B. 2008. Představy společenství. Úvahy o původu a šíření nacionalismu. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1490-8;
BAZIN, J. 2002. Každému svého Bambaru. Cargo, 4, č. 1–2, s. 6–33. ISSN 1212-4923;
ERIKSEN, T. H. 2012. Etnicita a nacionalismus. Antropologické perspektivy. Praha: SLON. 978-80-7419-053-7;

HROCH, M. 2009. Národy nejsou dílem náhody. Praha: SLON. ISBN 978-80-7419-010-0;

HROCH, M. (ed.) 2003. Pohledy na národ a nacionalismus. Čítanka textů. Praha: SLON; ISBN 80-86429-20-2;
KRUPA, V. – GENZOR, J. 1996. Jazyky sveta v priestore a čase. Bratislava: Veda. ISBN 8022404594;
POKORNÝ, J. 2010. Lingvistická antropologie. Jazyk, mysl a kultura. Praha: Grada; ISBN 978-80-247-2843-8;
ŘEZNÍK, M. 2003. Formování moderního národa. Evropské „dlouhé" 19. století. Praha: Triton; ISBN 80-7254-406-3;
SALZMANN, Z. 1996. Jazyk, kultura a společnost. Úvod do lingvistické antropologie. Český lid, 83, ISSN 0009-0794;
ŠATAVA, L. 2013. Etnicita a jazyk. Teorie, praxe, trendy: čítanka textů. Brno: Tribun EU. ISBN 978-80-263-0517-0;
ŠATAVA, L. 2009. Jazyk a identita etnických menšin. Možnosti zachování a revitalizace. Praha 2009: SLON. ISBN 978-80-86429-83-0;
ŠATAVA, L. 1994. Národnostní menšiny v Evropě. Encyklopedická čítanka. Praha: Ivo Železný. ISBN 80-7116-375-9;
TESAŘ, F. 2007. Etnické konflikty. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-097-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 36 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov: